

عنوان:

بررسی عوامل پیش بینی کننده بروز دیابت و بیماری های قلبی عروقی در یک دوره دو ساله: مطالعه کوهورت
هویزه

هدف اصلی:

تعیین عوامل پیش بینی کننده بروز دیابت و بیماری های قلبی عروقی

اهداف ویژه طرح:

تعیین میزان بروز دیابت در شهرستان هویزه در یک دوره دوساله

تعیین میزان بروز بیماری های قلبی عروقی در شهرستان هویزه در یک دوره دوساله

تعیین ارتباط بین متغیرهای دموگرافیک با بروز دیابت و بیماری های قلبی عروقی در شهرستان هویزه در یک
دوره دوساله

تعیین ارتباط بین شاخص های انتروپومتریک با بروز دیابت و بیماری های قلبی عروقی در شهرستان هویزه در یک
دوره دوساله

تعیین ارتباط بین کیفیت خواب با بروز دیابت و بیماری های قلبی عروقی در شهرستان هویزه در یک دوره دوساله

تعیین ارتباط بین فعالیت فیزیکی با بروز دیابت و بیماری های قلبی عروقی در شهرستان هویزه در یک دوره
دوساله

اهداف کاربردی:

تشخیص موارد جدید ابتلا به بیماری دیابت و بیماری های قلبی عروقی

شناخت عوامل خطر و پیش بینی کننده بروز دیابت و بیماری های قلبی عروقی در آینده

استفاده از نتایج به دست آمده در جهت طراحی و توسعه راهبردهای پیشگیرانه در سطوح اول، دوم و سوم
توسط سیاست گذاران

جلوگیری از هدررفت منابع و صرفه جویی در هزینه های درمان و نوتوانی با بکارگیری راهبردهای پیشگیرانه
در سطوح مختلف

خلاصه روش کار:

پژوهش حاضر یک مطالعه همگروهی جمعیتی آینده نگر با یک دوره پیگیری دو ساله خواهد بود که برای مشخص کردن عوامل خطر بیماری دیابت و بیماری های قلبی عروقی در میان نمونه ای از استان خوزستان (شهرستان هویزه) انجام خواهد شد. در این مطالعه با توجه به اهداف و پروتکل جامع آن، کلیه افراد بالغ ۳۵ الی ۷۰ سال، از هر دو جنس، ساکن در بعضی از مناطق شهری و روستایی اهواز انجام خواهد شد. مبنای تعیین سن افراد، شناسنامه و کارت ملی می باشد. در پرسشگری عمومی علاوه بر سن شناسنامه ای، سن خوداظهاری فرد نیز تکمیل می گردد. مهمترین معیار ورود به این مطالعه سن ۳۵-۷۰ سال می باشد. لذا نباید افراد خارج از این محدوده سنی دعوت گردند. فقط افرادی که در منطقه تعیین شده سکونت دارند، وارد مطالعه می شوند. شرایط ورود افراد مهاجر از شهر یا کشورهای دیگر این است که باید حداقل یک سال از سکونت آنها در آن منطقه گذشته باشد. در مورد افراد غیر مهاجر لازم است حداقل ۹ ماه از سال در آن منطقه سکونت داشته باشند.

تنها افراد با تابعیت ایرانی می توانند وارد مطالعه شوند. مبنای ایرانی بودن افراد داشتن کارت ملی و شناسنامه می باشد. افرادی که علی رغم توضیح فواید طرح و تلاش تیم مطالعه جهت مشارکت فرد، تمایلی به شرکت در مطالعه نداشته باشند، افرادی که قادر به برقراری ارتباط جهت پاسخگویی نباشند، افراد ناشنوا، نابینا، گنگ و یا فلجی که قادر به مراجعه به مرکز کوهورت نیستند، افراد مبتلا به اختلالات روحی و روانی، عقب ماندگی ذهنی و هر بیماری روانپزشکی در مرحله حاد، همانند سایکوز که تحت درمان نباشند با ذکر نام و علت عدم تکمیل مراحل اجرایی از مطالعه خارج می شوند.

پس از مشخص گردیدن خانوارهای منطقه تحت مطالعه و ترتیب ورود خانوارها در مطالعه، باید به نحوه ورود افراد واجد شرایط به مطالعه توجه نمود. در هر خانوار، کلیه افراد ۳۵ الی ۷۰ سال که واجد معیارهای ورود و فاقد معیارهای خروج باشند، وارد مطالعه می گردند. عدم حضور یک یا چند نفر از افراد خانوار در زمان دعوت، دلیل حذف فرد (افراد) نبوده و در صورت دعوت شدن افراد تا سه بار و عدم مراجعه آنها، آن خانوار از مطالعه خارج می شود. در زمان اولین تماس به افراد اطلاع داده می شود که ظرف یک ماه آینده به آنها جهت حضور در مرکز کوهورت اطلاع رسانی خواهد شد. در زمان پذیرش ابتدا مراجعه کنندگان ثبت نام شده و مشخصات آنها در نرم افزار پذیرش ثبت می گردد. گرفتن رضایت نامه کتبی برای انجام کلیه مراحل لازم و اجباری است. واحد های تحت مطالعه در زمینه چگونگی انجام طرح، محرمانه بودن و عدم استفاده ابزاری از اطلاعات، همچنین هدف از انجام این طرح توجیه شده و به آنها اطمینان داده خواهد شد که حق خروج از مطالعه برای آنها در هر زمان در طول مدت مطالعه، محفوظ است. مرحله بعد از پذیرش مراجعه به آزمایشگاه و انجام نمونه گیری است. از آنجایی که افراد به صورت ناشتا مراجعه می کنند، انجام نمونه گیری در اولویت می باشد. سپس با توجه به اینکه آغاز روز، بهترین زمان برای اندازه گیری وزن می باشد و از تاثیر عوامل مخدوش کننده کاسته می شود، بنابراین لازم است بلافاصله پس از خونگیری و گرفتن نمونه ادرار در آزمایشگاه، اندازه گیری های آنتروپومتریک انجام شود. جهت جلوگیری از افت قند خون و ناشتایی طولانی مدت، لازم است مراجعه

کنندگان پذیرایی شوند. در مرحله سوم جمع آوری داده ها از طریق مصاحبه توسط افراد آموزش دیده با فرد یا در صورت لزوم مصاحبه با نزدیکان وی و تکمیل پرسشنامه های مربوطه خواهد بود.

اطلاعات از طریق پرسشنامه عمومی ۱۰ بخشی شامل مشخصات عمومی ۱۳ سوال (جنسیت، تاریخ و محل تولد، وضعیت تأهل، قومیت پدر و مادر، آخرین مدرک تحصیلی) وضعیت اجتماعی-اقتصادی ۵ سوال (وضعیت مسکن، تعداد اتاق خواب ها در منزل، دارایی های خانواده، سفرهای داخلی و خارجی، تعداد کتاب های مطالعه شده)، سوابق شغلی ۴ سوال (شغل فعلی، شغل همسر، درآمد و شغل های گذشته)، وضعیت سوخت و محل زندگی ۲ سوال (ساختار منزل و نوع سوختی که برای پخت و پز و گرمایش استفاده می شود)، سبک زندگی ۳ سوال (آب آشامیدنی مصرفی، نوع آشپزخانه و سابقه تماس با حیوانات)، خواب ۵ سوال (مقدار خواب، کار شبانه، استفاده از داروهای خواب آور)، فعالیت فیزیکی یک سوال با ۲۸ مورد (مدت و شدت فعالیت های فیزیکی، فعالیت های روزانه، ورزش)، استفاده از تلفن همراه ۲ سوال (برای تلفن زدن، برای فعالیت های دیگر نظیر بازی، اس ام اس و ...)، سموم آفت کش ۲ سوال (استفاده از انواع سموم و لباس های محافظتی)، و شاخص های آنتروپومتریک ۵ مورد (قد، وزن، دور کمر، باسن و مچ دست) جمع آوری خواهد شد. بخش دیگری از اطلاعات از طریق پرسشنامه ۶ بخشی بالینی (۱) شامل سوابق بیماری های مزمن (۱) و (۲)، داروهای مصرفی، سابقه خانوادگی بیماری ها، عادات فردی (مصرف الکل و دخانیات)، معاینات فیزیکی و معلولیت های جسمی جمع آوری خواهد شد.

در این مطالعه اندازه گیری فشار خون با استفاده از دستگاه فشارسنج عقربه ای و گوشی پزشکی مدل ریشتر در حالت خوابیده و ایستاده به روش استاندارد و از هر دو دست انجام خواهد شد. وزن افراد با استفاده از ترازوی عقربه ای ایستاده ۷۵۵ سکا با حداقل لباس و بدون کفش و با دقت ۰/۱ کیلوگرم و قد آنها به کمک قدسنج دیواری ۲۰۶ سکا با دقت ۰/۵ سانتیمتر اندازه گیری خواهد شد. اندازه دور کمر (WC) افراد با اندازه گیری باریکترین ناحیه مابین آخرین دنده و ستیغ خاصره ای و اندازه دور باسن با اندازه گیری دور استخوان لگن در بزرگترین ناحیه و به کمک متر نواری غیرقابل ارتجاع تعیین خواهد شد. دور مچ دست نیز در بیشترین قطر مچ، در انتهای استخوان ساعد، اندازه گیری می شود. پیگیری ها از یک سال پس از تاریخ اولین روز ورود به مطالعه و ثبت اطلاعات شروع می شود. اطلاعات در این مرحله از طریق پرسشنامه پیگیری سالیانه و به صورت تلفنی جمع آوری خواهد شد.